

This document has been produced with the financial assistance of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme. The contents of this document are the sole responsibility of NETage Partnership and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the IPA Adriatic Cross-Border Cooperation Programme Authorities.

LEAD APPLICANT:

PROJECT PARTNERS:

ASSOCIATE:

Izvešće o sinergijama, komplementarnostima i mogućnostima suradnje NET-Age regija

Radni paket 3 (RP3)

Lokalno mapiranje i prekogranična analiza dionika, politika i usluga u području skrbi za starije osobe

Izvešće sastavio: Institut za javno zdravstvo Crne Gore

Sažetak

Sažetak	2
1. Uvod u projekt NET-Age	3
2. Uvod u Izvješće o sinergijama, komplementarnostima i mogućnostima suradnje Net-Age regija	3
3. Metodologija	4
3.1. Kriteriji mapiranja i lokalno/regionalno mapiranje	4
3.2. Lokalna/regionalna SWOT analiza	8
3.3. Prekogranična SWOT analiza krajnjih korisnika	8
4. Rezultati prikupljenih podataka SWOT analize krajnjih korisnika	8
4.1. Prednosti	8
4.2. Slabosti	8
4.3. Prilike	9
4.4. Prijetnje	9
5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE	10
6. Dodatak	11
Tablica 1 PREDNOSTI	11
Tablica 2. SLABOSTI	18
Tablica 3. PRILIKE	26
Tablica 4. PRIJETNJE	34
7. Prilozi	42
7.1. Lokalna mapiranja	42
7.2. Lokalna SWOT analiza	42

1. Uvod u projekt NET-Age

Trend starenja stanovništva stvara brojne nove izazove u pružanju podrške i zaštiti starijih osoba, ne samo u socijalnoj već i u zdravstvenoj zaštiti (sve češće se traže usluge skrbi, zaštite mentalnog zdravlja i samostalnosti starijih osoba) te u području mirovinskog sustava. Zbog složenih promjena u starijoj dobi, u zajednici postoji rastuća potreba za uvođenjem integriranih socijalnih usluga ne bi li se na bolji način zadovoljile potrebe starijih osoba.

Projekt NET-Age ima za cilj jačanje održivih razvojnih sposobnosti uključenih jadranskih regija i demografskog procesa. Usredotočen je na inovativne socijalne i zdravstvene usluge koje bi koristile aktivnom starenju i neovisnom životu starijih osoba. Projekt provodi 14 organizacija koje koordinira regija Marche – Jedinica za provedbu socijalnog planiranja – Odjel socijalne politike (Italija) i Sviluppo Marche SpA kao Tehničko tajništvo, Volonterski centar regije Marche (Italija), Grad Split (Hrvatska), Udruga MI (Hrvatska), Regionalno vijeće Lezha (Albanija), Caritas Albanija (Albanija), Institut za javno zdravstvo (Crna Gora), Asocijacija za demokratski prosperitet – Zid (Crna Gora), Provincijalni ured za socijalnu sigurnost (Srbija), Humanitarni centar Novi Sad (Srbija), Občina Kanal ob Soči (Slovenija) i regija Emilia-Romagna (Italija).

Suradnik na projektu je Europski volonterski centar (CEV), iz Bruxellesa. U svakoj od navedenih zemalja projekt provode dva partnera – jedan iz javnog i jedan iz civilnog sektora. Projekt se financira sredstavima Europske unije iz Programa jadranske prekogranične suradnje IPA Adriatic i trajat će do svibnja 2015. godine.

2. Uvod u Izvješće o sinergijama, komplementarnostima i mogućnostima suradnje NET-Age regija

Izvješće o sinergijama, komplementarnostima i mogućnostima suradnje NET-Age regija predstavlja rezultat radnog paketa 3 kojem su ciljevi:

- analizirati stanje NET-Age regija kako bi se poboljšala osviještenost i informiranost o uslugama i propisima koji se bave starijim osobama, o ulozi neprofitnih pružatelja usluga
- te procijena uravnoteženost kvalitete socijalno-zdravstvenih usluga, njihovih korisnika i razine troškova.

Sve nevedeno dovest će do dugoročnog izbjegavanja udvostručavanja napora u pružanju socijalnih usluga, poboljšanju kvalitete, inovativnosti i pristupačnosti usluga, uštede sredstava te poboljšanja kapaciteta osoba uključenih u procese.

Izvješće o sinergijama, komplementarnostima i mogućnostima suradnje uključenih regija objedinjuje šest lokalnih SWOT analiza:

- ITALIJE: REGIJA MARCHE I REGIJA EMILIA-ROMAGNA
- HRVATSKE
- ALBANIJE
- CRNE GORE
- SRBIJE
- SLOVENIJE

Izvješće pruža temelj za sustavno planiranje i izradu Zajedničkog akcijskog plana (radni paket 4 i 5) te zajedničkih preporuka (radni paket 5) kako bi se uspostavila platforma kojom će se utjecati na donosiocje političkih odluka.

3. Metodologija

SWOT analiza odabrana je radi ujednačenog prikaza podataka. Polazište NET-Age projekta je činjenica da je društvo u Europi sve starije te da to dovodi do opterećenja socijalnog sustava. Posljedice trendova moguće je ublažiti donošenjem socijalnih politika koje uključuju i neprofitne organizacije kako bi se starijem stanovništvu pružila podrška da duže žive neovisno.

3.1. Kriteriji mapiranja i lokalno/regionalno mapiranje

Početni razvoj SWOT analize sastoji se u definiranju kriterija mapiranja koje je usvojila Radna grupa stručnjaka na sastanku partnera (22. ožujka 2013.) kako bi se ujednačili analizirani podaci.

Zahvaljujući zajedničkim kriterijima, napravljen je prvi korak u uspostavljanju suradnje između lokalnih partnera i dionika – javnog i privatnog sektora, a sve s ciljem što kvalitetnijeg mapiranja:

- 1) svih dionika uključenih u područje pružanja socijalne skrbi starijih osoba: javni dionici, privatni i neprofitni pružatelji usluga. Poseban naglasak stavljen je na usluge neprofitnih organizacija te postotak žena uključenih u pružanje usluga.
- 2) politika, socijalnih i zdravstvenih usluga za starije osobe:
 - postojeće politike, planovi i aktivnosti, njihov razvoj i uspješnost
 - socijalne usluge javnih tijela, njihova kvaliteta i uspješnost
 - socijalne usluge privatnih dionika, njihova kvaliteta i uspješnost
 - zdravstvene usluge javnih/privatnih dionika
 - postojeće javno-privatno partnerstvo.
- 3) krajnjih korisnika i njihovih potreba.

Pokušalo se prikupiti podatke koji se odnose na sljedeće:

KRITERIJ MAPIRANJA				
CILJ: Utvrditi uloge različitih dionika u politikama za starije kako bi se podržao ostanak starijih osoba u vlastitom domu				
	CILJNA SKUPINA	KATEGORIJA	KRITERIJI MAPIRANJA	ISHOD
ANALIZA DIONIKA (pomoć starijim osobama u kući, domovi za starije) Definicija dionika: sve skupine za koje se može očekivati da će to na njih utjecati te za koje se stoga može očekivati da su zainteresirane za ishod ili da u njemu imaju udio.	Izravno uključene organizacije i institucije	JAVNI SEKTOR	Br. Nacionalnih tijela Br. Regionalnih tijela Br. Lokalnih tijela Br. Ostalih uključenih tijela Br. Institucija koje pružaju javnu uslugu (kao što su državni ili županijski domovi za starije) Br. Sveučilišta Br. Istraživačkih centara	Lista dionika Lista politika Lista krajnjih korisnika
		PRIVATNI NEPROFITNI SEKTOR (organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, neprofitne socijalne ustanove)	Br. Organizacija Br. Pruženih usluga Br. Zaposlenika Br. Volontera Br. Uključenih zaposlenica	

		PRIVATNI PROFITNI SEKTOR	Br. Nestambenih jedinica/kapaciteta Br. Usluga Br. Zaposlenika (od toga žena) Br. Broj stambenih jedinica/kapaciteta Br. Usluga Br. Zaposlenika (od toga žena)
		JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO	Br- partnerstva Br. Zaposlenika (od toga žena) Br. Usluga
ANALIZA SOCIJALNIH POLITIKA, USLUGA I UPRAVLJANJA	Izravno uključene politike, usluge i alati upravljanja (projekti, programi)	JAVNA/ NACIONALNA RAZINA	br. planova koji uključuju neprofitne dionike (volontere) br. planova za integraciju socijalne, zdravstvene i pomoći pri skrbi br. Socijalnih planova /strategija br. Planova uključivanja civilnog društva u pružanju socijalnih usluga Br. Usluga koje uključuju skrb u kući, ako DA navesti proračun i br starijih osoba) Br. Integriranih usluga /zdravstvenih uslug, ako DA navesti proračun i br. uključenih starijih osoba Br. Ostalih usluga i podrška, ako DA koliki je proračun Br. Financijske podrške (naknada, valučera, ostalo) Br. integrirane kontakt točke (tko ih provodi) Br. usluga u zajednici (tko ih provodi, koje sve postoje) Br. Obuka stručnog osoblja Br. Tijela sa zakonodavnim ovlasrima Br. tijela s izvršnim ovlastima Br. projekata financiranih iz strukturnih i EU fondova Br. projekata

			financiranih iz nacionalnih proračuna
		JAVNA/REGIONALNA RAZINA	
		JAVNA/LOKALNA RAZINA	
		PRIVATNI NEPROFITNI SEKTOR	Korporativna socijalna odgovornost: (broj, financiranje, oblici, izvori financiranja lokalne i regionalne uprave, sudjelovanje krajnjih korisnika, ...) br. Projekata financiranih iz strukturnih i EU fondova i proračuna br. Projekata financiranih od nacionalnog proračuna
		PRIVATNI PROFITNI SEKTOR	Korporativna socijalna odgovornost: (broj, financiranje, oblici, izvori financiranja lokalne i regionalne uprave, sudjelovanje krajnjih korisnika, ...) br. Projekata financiranih iz strukturnih i EU fondova i proračuna br. Projekata financiranih od nacionalnog proračuna
ANALIZA KRAJNJIH KORISNIKA			br. Staračkih samačkih domaćinstava % starijih M/Ž (udovaca/udovica, vjenčanih/nevjenčanih, rastavljenih, razvedenih), detaljno po dobi, Br. starijih osoba korisnika naknade za tuđu njegu I pomoć % Kućanstva s najmanje jednom starijom osobom % Kućanstva koja čine samo starije osobe % Kućanstva sa samo jednom starijom osobom % starijih osoba koje imaju jednog prijatelja ili više njih na koje se mogu osloniti u slučaju potrebe % osoba s jednim

			starijim roditeljem ili dvama starijim roditeljima koji zajedno žive njegovateljem Analiza razlika po spolu Razina sudjelovanja starijih osoba u volonterskim aktivnostima/udrugama Povratne informacije od starijih osoba – potrebe starijih osoba (Da/Ne/komentari)	
--	--	--	---	--

3.2. Lokalna i prekogranična SWOT analiza

Projektni partneri u svakoj su zemlji proveli lokalnu SWOT analizu kako bi stekli uvid u stanje socijalne skrbi za starije. Lokalna SWOT analiza predstavlja početnu točku za pokretanje daljnjih aktivnosti. Drugi sastanak partnera (srpanj 2013.) bila je prilika za predstavljanje lokalnih SWOT analiza. Nakon izrađenih lokalnih SWOT analiza i provedenog lokalnog mapiranja, Institut za javno zdravstvo Crne Gore objedinio je podatke u prekograničnu SWOT analizu.

4. Rezultati prikupljenih podataka SWOT analize

4.1. Prednosti

Prikupljeni podaci iz svih zemalja pokazuju sljedeće **prednosti**:

- postojanje stabilne, raširene i integrirane mreže neprofitnih organizacija diljem regije
- mehanizam participativnog planiranja različitih dionika uključenih u pružanje socijalnih usluga
- integrirani pristup (pružatelji usluga dolaze iz različitih sektora – privatnog, javnog i civilnog)
- prepoznavanje društvene vrijednosti volonterstva te aktivnog građanstva
- razvoj udruga članova obitelji koje okupljaju njegovatelje i pružaju usluge specifičnim ciljanim skupinama (npr.: starijim osobama koje boluju od demencije)
- dugotrajna podrška Ministarstva rada i socijalne politike ili Ministarstva zdravlja uslugama skrbi u kući
- politički aktivni umirovljenici na nacionalnoj razini
- usluge se proširuju na ruralna područja
- neke općine imaju vlastite standarde za usluge skrbi u kući i uvele su financijsko sudjelovanje korisnika u financiranju usluga
- postojanje akreditiranih programa obuke za rad sa starijim osobama
- volonteri su uključeni u pružanje socijalnih usluga, što ne zahtijeva značajna sredstva
- ekonomski i socijalni doprinos starijih ljudi realizira se na različite načine
- veći broj starijih osoba zaposleno je u privatnom poljoprivrednom sektoru
- stabilan institucionalni sustav socijalne skrbi – Domovi za starije osobe, kontinuirane subvencije lokalne samouprave; besplatni gradski prijevoz, subvencije za umirovljenike s malim mirovinama, pučka kuhinja za siromašne osobe (socijalni cenzus), dodatna podrška u uslugama i financijska podrška države preko lokalnih centara za socijalnu skrb.

4.2. Slabosti

Slabosti uključuju:

- Struktura neprofitnih organizacija, niska razina volontiranja, teškoće u privlačenju „mladih“ volontera
- nezainteresiranost volontera za obuku i stjecanje novih vještina („kako bih radio kao volonter, dovoljno je pokazati dobru volju“)
- pretjerano oslanjanje neprofitnih organizacija na vlastite resurse i rijetko uključivanje u procese socijalnog planiranja
- brza fluktuacija osoblja
- općine nemaju dovoljno sredstava za financiranje postojećih usluga: projektno financiranje

- socijalnih usluga dovodi u pitanje njihovu održivost
- postoji nedovoljna međusektorska suradnja na lokalnoj razini između sustava socijalne skrbi i zdravstva kao i na razini javnog, privatnog i civilnog sektora
- ne nadgleda se kvaliteta usluga koje se pružaju na lokalnoj razini – nema mehanizama i/ili vještina da bi se to činilo na lokalnoj razini
- neujednačena kvaliteta usluga skrbi u kući u različitim općinama, pružatelji usluga i njihovi osnivači svojem osoblju ne mogu priuštiti akreditiranu obuku
- većina općina prednost daje drugim pitanjima kad je riječ o prijavljivanju za fondove EU-a i nemaju dovoljno sredstava za financiranje
- starenje stanovništva predstavlja izazov za nas jer utječe na mirovinski sustav, zdravstvene usluge i ekonomsku produktivnost
- nedostatak informativnog sustava za prikupljanje i distribuciju podataka o starijim osobama
- nedostatak jedinstvene baze podataka s informacijama o socijalnim uslugama
- stare i nemoćne osobe ne mogu koristiti posebne subvencije i usluge te su pod još većim rizikom od siromaštva
- gubitak dodatnog zdravstvenog osiguranja zbog socijalnih subvencija
- nedostatak sredstva za izvaninstitucionalne usluge- skrb o starijima nije prioritet u politikama/strategijama resornih ministarstava
- ne mjeri se kvaliteta usluga na nacionalnoj razini.

4.3. Prilike

Prilike uključuju:

- Nove alate za promicanje sveobuhvatnog odgovora na pojedinačne potrebe, ne samo starijih osoba (npr.: zajedničko stanovanje, prodajni krugovi, "time banks" itd.),
- razvoj međugeneracijskih partnerstava
- suradnja s obrazovnim sustavom
- podižući svijest o potrebi za suradnjom i ujedinjenjem svih dionika doprinosi se povećanju svijesti lokalnih zajednica o odgovornosti za kvalitetu života građana
- poboljšanje institucijskog sustava socijalne skrbi
- razvoj javno-privatnog partnerstva.

4.4. Prijetnje

Prijetnje uključuju:

- socijalne i demografske promjene: povećan broj napuštenih starijih osoba
- oslabljeni rodbinski odnosi
- slabljenje socijalnih veza
- skrb za starijeg člana prepuštena obiteljima
- novi mirovinski sustav koji povećava granice radnog vijeka i time smanjuje vrijeme u mirovini
- strah koji proizlazi iz socijalne i ekonomske krize, kao i iz percepcije o povećanju broja napada i sitnih zločina
- kontinuirana negativna percepcija starenja
- tendencija da se usluge koje pruža neprofitni sektor smatraju zamjenom a ne nadopunom postojećim uslugama
- nedostatak sredstava na nacionalnoj razini za osiguranje održivosti programa socijalne skrbi za starije
- demografska degradacija pojedinih područja
- nedostatak političke volje za financiranje usluga pomoći i njege u kući za starije osobe
- problemi koji se tiču starijih osoba nisu prioritet nacionalnih politika i planova.

5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Preporuka 1: Usvajanje zajedničkih preporuka na svim razinama zdravstvene i socijalne skrbi za starije

Potrebno je uključiti različite dionike uz obvezno sudjelovanje neprofitnog sektora .

Preporuka 2: Provedba mehanizama kojima se osigurava uključenost svih dionika

Uključivanje javnih, privatnih i neprofitnih dionika

Preporuka 3: Planirane aktivnosti moraju se uskladiti s potrebama starijih i prilagoditi postojećim mogućnostima država

Aktivnosti bi trebale biti planirane u skladu s financijskim i administrativnim mogućnostima svake države. Starije osobe moraju sudjelovati u definiranju svojih potreba.

Preporuka 4: Poboljšanje suradnje među svim dionicima uključenim u skrb o starijima

Suradnja među dionicima provodi se razmjenjivanjem ideja i primjera dobre prakse.

Preporuka 5: Poboljšanje međuregionalne suradnje

U skladu s postojećim prilikama država, primjeri dobre prakse važni su za volonterske aktivnosti vezane za skrb o starijima.

Preporuka 6: Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva (nevladinih organizacija, volonterskih organizacija)

Podizanje svijesti populacije o važnosti volonterskog rada, širenju informacija o volonterskom radu i edukacija za volontere

Preporuka 7: Zajednički program edukacije za neprofitne djelatnike, volontere i profesionalce.

6. Dodatak

Tablica 1 PREDNOSTI

	Regija Emilia-Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezha	Goriška / Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Stabilna, raširena i integrirana mreža neprofitnih organizacija diljem regije	+			+			
Mehanizam participativnog planiranja	+				+		
Zajedničke vrijednosti u državnim institucijama, organizacijama i lokalnim zajednicama	+						
Integrirani pristup (pružatelji usluga dolaze iz različitih sektora – privatnog, javnog i civilnog)					+		+
Postojanje integriranog sustava i zajednice: učinkovito umrežavanje							+
Uvažavanje društvene vrijednosti volonterstva te aktivnog građanstva			+			+	+
Jasan i konzistentan pravni okvir za standarde usluge (akreditacija) i za reguliranje suradnje među neprofitnim organizacijama i pružateljima usluga (konvencije, sporazumi)	+						+

	Regija Emilia-Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezha	Goriška / Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Sveobuhvatna mreža socijalnih i zdravstvenih usluga, postojanje fleksibilnosti koja služi pojedinačnim ili obiteljskim potrebama (radno vrijeme dnevnih centara, kratki neplaćeni odmor za članove obitelji ili druge negovatelje)	+						
Stvaranje i razvoj udruga članova obitelji koje okupljaju negovatelje i pružaju usluge specifičnim ciljanim skupinama	+		+				
Financiranje iz regionalnih poreznih prihoda	+						
Usmjeravanje prema inovacijama u organizaciji i upravljanju uslugama radi povećanja akreditacijskog poreza kako bi se oblikovali operativni procesi i uloge koji su trenutačno nestabilni i nejasno definirani	+						
Normativni okvir kojim se odobrava aktivno sudjelovanje neprofitnog sektora	+						
Postoji dugotrajna podrška Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalne politike uslugama njege u kući, koju je razvio i koju financira Fond za socijalne inovacije		+				+	
Politički aktivni umirovljenici na nacionalnoj razini		+				+	

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezha	Goriška / Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Općine također podupiru ovu uslugu: stariji su prepoznati kao prioritetna ciljana skupina u strateškim lokalnim dokumentima za razvoj socijalne skrbi		+					
Neke općine imaju nekoliko pružatelja usluga		+		+			
Usluga se šire na ruralna područja		+					
Pružatelji imaju dugogodišnje iskustvo, više u sektoru civilnog društva nego u javnom sektoru		+					
Razvijena mreža centara za socijalni rad koji procjenjuju i preporučuju promjene		+					
Novi Sad i neke druge općine u Vojvodini imaju vlastite standarde za usluge skrbi u kući	+	+					
U Vojvodini postoji Provincijalni institut za socijalnu skrb koji pruža profesionalnu podršku u uspostavi i razvoju ovih usluga		+					
Postoje akreditirani programi obuke za rad sa starijima	+	+					

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezha	Goriška / Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Ljudski resursi – stručno osoblje, obučene gerontološke sestre		+					
Neke su općine uvele financijsku participaciju korisnika u financiranju usluga		+		+			
Kućna skrb za starije jedna je od nekoliko usluga u kojima su bili angažirani volonteri		+				+	+
Usluga ne zahtijeva utvrđivanje velikih resursa		+					+
Postoji nekoliko vidljivih i cijenjenih nacionalnih organizacija civilnog društva		+					
Ekonomski i socijalni doprinos starijih ostvaruje se na različite načine			+				+
Također služe za pripremu buduće radne snage			+				

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezha	Goriška / Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Veći broj starijih osoba zaposlen je ili samozaposlen u privatnom poljoprivrednom sektoru			+				+
Oni nadoknađuju niske prihode starijih koji primaju mirovinu			+				
Neki od njih uključuju obiteljske poslove u kojima sudjeluju članovi obitelji			+		+		
Iskustvo starijih osoba ocjenjuje se kao specifična prednost poduzeća			+				
Mogućnosti generacijskog i međugeneracijskog povezivanja				+			
Cjeloživotno učenje				+			
Pomoć u susjedstvu (buonvicinato)				+			
Provedba procesa deinstitucionalizacije u Albaniji također uključuje starije stanovništvo kojemu će se pomagati u kući					+		

	Regija Emilia-Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezha	Goriška / Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Solidan institucijski sustav socijalne skrbi – Domovi za starije osobe				+		+	+
Solidan sustav zdravstvene zaštite – osiguran čak i na suburbanim područjima						+	
Širok raspon usluga zdravstvene zaštite uključen u osnovnu razinu Nacionalnog fonda za osiguranje (ovim nacionalnim osiguranjem zdravstvene zaštite pokriva se gotovo 100 % populacije)						+	
Ubrzan razvoj izvaninstitucionalnih usluga						+	
Lokalni mediji pokazuju interes za pitanja socijalne skrbi, posebice pozitivan stav prema neinstitucionalnim načinima pomoći starijima						+	
Sveobuhvatno pokriva mirovinskog osiguranja						+	
Koriste se pretprikladni IPA fondovi EU-a						+	
Kontinuirane subvencije lokalne općine za starije				+		+	

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezha	Goriška / Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Dodatna podrška države u osiguravanju dostupnih usluga putem lokalnih centara za socijalnu skrb				+		+	
Ubrzani razvoj privatnog sektora (prijevoz, socijalna skrb, zdravstvene usluge – dijagnostika i liječenje)						+	
Korektivne mjere za minimaliziranje korupcije						+	

Tablica 2. SLABOSTI

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Fragmentacija neprofitnog sektora	+						
Ekonomska i gospodarska kriza utječe na sve prednosti	+						
Aktivnost ograničenog nadgledanja i ocjenjivanja	+						
Nedostatak platformi i alata za ocjenu potreba populacije (fokus na akciji umjesto na razmišljanju/slušanju)	+						
Utilitaristički pristup volonterstvu po broju lokalnih administracija koje ga smatraju zamjenom za pružanje usluga	+						
Nedostatak fleksibilnosti u institucionalnoj mreži	+						
Nedostatak povezanosti i integracije među neprofitnim organizacijama: osobni pristup koji potiče sebičnost i natjecanje za središnju poziciju	+						
Konkurencija među organizacijama (primjerice, za dobivanje pete tisućine povrata poreza na osobni dohodak)	+						
Struktura volonterskih organizacija, niska razina volontiranja	+				+		
Potencijalna zlouporaba usluga neprofitnih organizacija za pokrivanje neregularnih radnih odnosa i/ili praksi	+						

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Rezanja u javnim sredstvima predviđenima za troškove socijalne pomoći rezidencijalnih usluga i/ili smanjenje kućne skrbi	+						
Neučinkovita komunikacija	+						
Ograničena upoznatost s radnim praksama temeljenim na umrežavanju	+						
Teškoće u privlačenju „mladih“ volontera (nema blagih prijelaza)	+				+		
Pristup temeljen na socijalnim i zdravstvenim potrebama (što osobi nedostaje / što osoba nema) umjesto na socijalnoj i odnosnoj	+						
Nemotiviranost volontera za obuku i stjecanjem novih vještina („kako bih radio kao volonter, dovoljno je pokazati dobru	+				+		
Problemi u koordinaciji volontera kojima nedostaje određena organizacijska struktura	+						
Potreba za integriranom i pravodobnom komunikacijom s građanima i obiteljima, uz detaljno navođenje svih dostupnih	+						
Nedostatak motivacije i strah koji potječu od specifičnih ciljanih skupina/ozbiljnosti stanja	+						
Pretjerano oslanjanje pružatelja usluga i radnika na vlastitu organizaciju i resurse	+						
Pretjerano oslanjanje neprofitnih organizacija na vlastite resurse koje se stoga ne uključuju u procese socijalnog planiranja	+						+

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Nepostojanje odgovarajućeg osiguranja	+						
Snažan, ponekad pretjeran, osjećaj odgovornosti radnika koji pružaju stručne usluge onemogućuje im da volonterski sektor	+						
Potencijalni učinak vjerske pripadnosti na djelovanje nekih organizacija	+						
Manje dostupnog vremena za volontiranje zbog socijalnih promjena	+						
Opsjednutost minimalizacijom troškova naslijeđena iz poslovne kulture	+						
Brza fluktuacija osoblja usluga	+	+					
Pretjerano stroga primjena standarada ugrađenih u uredbe o uslugama (akreditacija)	+						
Nepravilna raspodjela volontera u područjima u kojima postoje ustanove za dnevnu skrb i za stanovanje	+						
Učinke političkog sudjelovanja umirovljenika tek treba vidjeti (pitanje osobne politike naspram javne politike)	+						
Općine nemaju dovoljno sredstava za financiranje postojećih usluga	+		+				+
Pružatelji usluga čiji je osnivač država imaju prednost pred općinskom vladom		+					

	Regija Emilia-Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Postoji nedovoljna međusektorska suradnja na lokalnoj razini između sustava socijalne skrbi i zdravstva		+		+	+	+	+
Postoji nedovoljna međusektorska suradnja na lokalnoj i na regionalnoj razini između javnog, privatnog i civilnog sektora		+		+		+	+
Ne nadgleda se kvaliteta usluga koje se pružaju na lokalnoj razini – nema mehanizama ili vještina da bi se to činilo na	+	+					
Neujednačena kvaliteta usluga skrbi u kući u različitim općinama	+	+					
Postoje pružatelji usluga koji usluge kućne skrbi pružaju ilegalno		+					
Postoje standardi za zdravstveni dio usluga kućne skrbi		+					
pružatelji usluga i njihovi osnivači svojem osoblju ne mogu priuštiti akreditiranu obuku		+			+		
Broj potencijalnih korisnika svakako nadilazi broj onih koji se služe uslugama		+					
Nema sveobuhvatne ocjene potreba za uslugama kućne skrbi na provincijalnoj razini		+					
Neke općine nemaju mogućnost korištenja donatorskih sredstava		+					
Većina općina prednost daje drugim pitanjima kad je riječ o prijavljivanju za fondove EU-a i nemaju dovoljno sredstava za financiranje		+					+

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Mediji nisu zainteresirani za starije osim ako je riječ o senzacionalnoj priči		+					
Seljenje, urbanizacijska pretvorba iz velikih obitelji u male obitelji koje se lako sele, nedostatak pristupa tehnologiji smatra se			+				
Starenje stanovništva predstavlja izazov za nas jer utječe na mirovinski sustav, zdravstvene usluge i ekonomsku			+		+		+
Smanjiti koeficijent nezaposlenosti, a smanjenje neformalnosti i produktivnosti na tržištu rada vjerojatno će smanjiti i mirovinski			+				
Spor odgovor na glavna pitanja				+			
Nedovoljno razvijeni ostali oblici pomoći u kući (centri za dnevnu skrb, alternativni oblici smještaja)				+			
Teško dostupne, skupe usluge				+			
Nedostatak sustava informacija, kako u prikupljanju podataka, tako i u distribuciji prema starijim osobama, nedostatak					+		+
Nedostatak znanja i definicije potreba i uvjeta koje stariji moraju zadovoljavati za usluge kućne skrbi					+		
Nedostatak pravnog priznavanja profila starijeg skrbnika kao subjekta koji starijima može ponuditi kvalificiranu uslugu					+		
Stare i nemoćne osobe ne mogu koristiti posebne subvencije i usluge te su pod još većim rizikom od siromaštva						+	+

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Negativan stav prema smještaju starijih članova obitelji u domove za starije						+	
Neravnoteža u državnim/javnim domovima za starije (subvencije za smještaj za „bogate” starije osobe)						+	
Korupcija glede smještaja u državnim domovima za starije						+	
Ne postoje kriteriji za dodjelu subvencija za javni prijevoz (svi stariji od 65)						+	
Nedovoljno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću						+	
Svi kapaciteti u privatnom/profitnom/neprofitnom sektoru nisu dostatni						+	
Gubitak dodatnog zdravstvenog osiguranja zbog socijalnih subvencija					+	+	
Niska razina kvalitete u udmiteljskim obiteljima zbog nedostatka kontrole, iskorištavanja financijske podrške						+	
Zdravstveni sustav nije usmjeren na starenje, već na kronične bolesti						+	
Nedostatak preventivnih aktivnosti						+	
Nedostatak financiranja za izvaninstitucionalne usluge					+	+	

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Javni sektor ne razvija projektnu bazu – potrebna je reorganizacija						+	
Demencija nije regulirana propisima						+	
Nedostatak socijalnih dnevnih centara – područja za organizaciju aktivnosti za starije						+	
Pravna zaštita ljudskih prava – stariji su česte mete iskorištavanja ili prijevare						+	
Komplicirani administrativni postupci za starije; teški za razumjeti i provoditi (potrebne su usluge)						+	
Duga lista čekanja na specijalističke liječničke usluge							
Ni Ministarstvo zdravlja niti Ministarstvo rada i socijalne skrbi u središte pozornosti ne stavljaju kućnu skrb i ne prepoznaju je kao		+					+
Ne mjeri se kvaliteta usluga na lokalnoj i nacionalnoj razini.						+	+
Ekonomska i gospodarska kriza utječe na prednosti naznačene na lijevoj strani	+						
Aktivnost ograničenog nadgledanja i ocjenjivanja	+						
Ministarstvo zdravlja ne stavlja domove za kućnu skrb u središte svoje pozornosti.		+					

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
U AR Vojvodini ne postoji strateški okvir u području socijalne zaštite ni u području skrbi za starije		+					
Lakši je pristup uslugama za starije u urbanim područjima nego u ruralnim područjima		+					
U domove za starije smještene su osobe s psihičkim bolestima koje se ne mogu brinuti same za sebe.							

Tablica 3. PRILIKE

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Novi alati za promicanje sveobuhvatnog odgovora na pojedinačne potrebe, ne samo starijih osoba	+					+	
Razvoj novog preventivnog pristupa za dobrobit starijih koji se više ne temelji samo na oporavku i naknadi	+						
Nove mogućnosti obuke i razmjene između uslužnih radnika i volontera	+						
Razvoj i rasprostranjivanje novih oblika samopomoći i uzajamne pomoći	+						
Razvoj međugeneracijskih partnerstava i suradnji sa školama i sveučilištima	+				+	+	
Iznimna potreba za revidiranjem trenutne ponude usluga i promicanjem inovacije. Tradicionalne su usluge za starije i dalje potrebne, ali više nisu dovoljne	+						
Razvoj i promicanje novih tehnologija	+						

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Potreba za izgradnjom samoorganizacijskog potencijala mreža društva	+						
Centre za dnevnu skrb i prostor za stambenu skrb integrirati u mrežu kako bi se izbjeglo da budu nepovezani i povremeni	+						
Biti svjestan najranjivijih pojedinaca i uzeti ih u razmatranje	+						
Olakšati postojanje sindikata za umirovljenike i starije osobe koji mogu podizati svijest o pravima starijih pojedinaca koji nisu samodostatni i lobirati za njihova prava	+						
Promicati razmjenu iskustava na nacionalnoj i europskoj razini	+						
Fondovi EU-a počinju podržavati projekte za starije (EIDHR 4. razmjena, IPA, ...)		+					

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Provincijalno tajništvo AR Vojvodine za zdravlje, socijalnu politiku i demografiju kombinira tri teme od ključne važnosti za ovaj projekt i uslugu		+				+	+
Donesena je nacionalna strategija o starijima		+					
Postoje tijela koja se bave ovim temama: Nacionalno vijeće za pitanja starenja, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva (SIPRU)		+					
NET Age kao prilika za učenje i umrežavanje		+					
Rješavanje problema starijih s gledišta rane dijagnoze obuhvaća liječničko, rehabilitacijsko te psihičko i fizičko liječenje koje je specifično za starije kako bi se izliječili ili autonomiju za starije.			+				
Državno i civilno društvo trebaju programirati mjere fiskalne politike kako bi podržali starije u zdravstvenim i socijalnim uslugama te smanjenju siromaštva.			+				

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Povećanje svjesnosti o potrebi suradnje i zajedničkog rada svih čimbenika službenog i civilnog društva i volontera			+	+	+	+	+
Svijest lokalnih zajednica o odgovornosti za kvalitetu života svih građana			+	+		+	
Priprema Zakona o dugotrajnoj skrbi				+			
Odobranje nacionalne socijalne skrbi				+			
Poboljšanje ljudskog zdravlja – osviještenost ljudi o zdravlju, referentne ambulante				+			
Strogi i kontinuirani institucionalni nadzor nad implementacijom pravnog okvira u pogledu pružanja skrbi za starije u kućama					+		

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Isticanje strateških prioriteta privatnog i javnog sektora koji utječu na izbjegavanje preklapanja usluga i rast troškova.					+		
Solidarnost među generacijama radi širenja usluga kućne skrbi kao instrumenta ispunjenja prava starijih na to da im se pomaže u poznatom prostoru.					+		
Dobar institucionalni sustav socijalne skrbi						+	
Članstvo u EU-u (novi standardi, zakoni)						+	
Europski socijalni fond – izvor financijske podrške						+	
deinstitucionalizacija pomoći starijima						+	

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Razvoj javno-privatnih partnerstava						+	+
Iznimna potreba za revidiranjem trenutne ponude usluga i promoviranjem inovacije. Tradicionalne su usluge za starije i dalje potrebne, ali više nisu dovoljne (treba se usredotočiti na pojedince koji nisu obuhvaćeni mrežom usluga)	+						
Nove generacije starijih osoba bit će bolje obrazovane i, najvjerojatnije, osnaženije	+						
Povećanje obrazovnih aktivnosti povezanih s pomoći starijima						+	
Promjena lokalnih vlasti						+	
Razvoj organizacija civilnog društva						+	

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Podizanje svijesti o važnosti volontiranja						+	
Ministarstvo financira dugoročne socijalne projekte						+	
Državne mjere zapošljavanja za pružatelje usluga (neprofitno)						+	
Model socijalnog poduzetništva						+	
Velik potencijal u specijaliziranim ljudskim resursima – mogućnost regionalnog vodstva i dijeljenje dobre prakse						+	
Međunarodna suradnja						+	

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Ekonomska stabilizacija i posljedičan rast						+	
Potpuno besplatna zdravstvena skrb za sve segmente starijih							+
Prisutnost centara za socijalnu skrb na općinskoj razini							+
Razvoj javne politike za starije na nacionalnoj razini							+

Tablica 4. PRIJETNJE

	Regija Emilia-Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Socijalne i demografske promjene: povećan broj samih starijih osoba, oslabljeni odnosi rodbinskih i obiteljskih veza, slabljenje veza, skrb prepuštena obiteljima	+	+		+	+	+	+
Pravni okvir koji ograničava raspon volonterskih aktivnosti	+				+		
Novi mirovinski sustav koji povećava granice radnog i time smanjuje vrijeme koje pojedincu ostaje na kraju profesionalnog vijeka	+					+	
Ograničena fluktuacija unutar volonterskih organizacija: teškoće u privlačenju mladih volontera	+						
Široko rasprostranjena individualistička kultura temeljena na interesima skupine ili male zajednice	+						
Potencijalni rizik od promjene volonterskih organizacija iz socijalnih dionika u pružatelje usluge	+						
Strah koji proizlazi iz socijalne i ekonomske krize kao i iz percepcije o povećanju broja napada i sitnih zločina	+	+	+	+	+	+	+

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Nepovoljni životni uvjeti i isprekidane mreže u susjedstvu	+						
Kontinuirana negativna percepcija starenja	+		+	+			
Tendencija (svih dionika) da neprofitni sektor smatraju zamjenskim ružateljem usluga umjesto dodatnim izvorom usluga koji valja integrirati s dostupnim uslugama	+						+
Usredotočenost na zdravstvene potrebe umjesto na socijalne potrebe	+						
Teškoće u pomirenju poslovne i volonterske aktivnosti	+						
Nedovoljno razmotrena uloga doseljenika u volonterskom sektoru	+						
Pretjeran naglasak na ulogu neprofitnog sektora u rješavanju problema	+						
Narušavanje povjerenja u državne institucije	+						

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Usluge socijalne skrbi usredotočene su na hitne i složene slučajeve umjesto na prevenciju i socijalni razvoj	+						
Nepprimjerena ograničenja i zahtjevi pružatelja usluga	+						
Rizik da će volonteri biti uključeni u pristup orijentiran jednom slučaju (i neorijentirani na opće dobro korisnika)	+						
Aktivnost javnog sektora gubi važnost i vrijednost	+						
Potencijalni sukob između volonterskog i plaćenog posla	+						
Potencijalna pretjerana uključenost volontera koja rezultira njihovim poistovjećivanjem sa stručnim radnicima (samostalnim ili od drugih)	+						
Nedostatak sredstava na nacionalnoj razini kako bi se osigurala kućna skrb za odrasle		+					+
Stručne obuke za pružatelje usluga nisu lako dostupne: akreditirane su obuke veoma skupe.		+					

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Većina sredstava iz međunarodnih izvora namijenjena je drugim problemima		+					
Provincijalno tajništvo za zdravlje, socijalnu politiku i demografiju AR Vojvodina nije pretjerano aktivan u ovom području		+					
Nemar			+				
Zlostavljanje			+				
Nasilje			+				
Demografska degradacija određenih područja				+	+		
Nemogućnost društva i lokalnih zajednica da učinkovito promijene trend				+			
Promjenjiva uloga društva				+			

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Nezaposlenost uzrokuje preseljenje mladih ljudi u gradove				+			
Odgode u donošenju zakona o dugotrajnoj skrbi				+			
Loše organizirana zdravstvena skrb u kući – usluge kućne skrbi				+			
Neučinkovita alokacija koncesija				+			
Neprikladno zakonodavstvo „Susjedske pomoći“				+			
Politička želja središnje vlasti i lokalnih vlasti za proračunsko financiranje usluga za starije u kući.		+			+		
Problemi koji se tiču starijih osoba nisu prioritet nacionalnih politika i planova.					+	+	+
Neučinkovitost jedinica lokalne vlasti						+	+

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Raslojavanje društva – odstupanja od društvenih klasa						+	
Smanjenje utjecaja obitelji u društvu						+	
Gubljenje entuzijazma i izvora financiranja (oscilacija motivacije)						+	
Privatni je sektor u nepovoljnom položaju (posebice žene poduzetnice)						+	
Nedostatna obuka, nadzor, nadgledanje i podrška za pružatelje usluga						+	
Programi nemaju kontinuitet nakon izbora (nove političke stranke)						+	
Česte promjene zakonodavstva						+	
Nedostatna priprema za strukturne fondove						+	

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Nedostatni kapacitet za kvalitetne projekte						+	
Loša politika smještanja u državne institucije (korupcija)						+	
Nerazvijen nadzor/ sustav podrške za udomiteljske obitelji						+	
Kompliciran administrativni sustav						+	
Nedostatak smještaja						+	
Niska osviještenost o aktivnom starenju						+	
Nedostupni podaci o uslugama za starije / nema istraživanja						+	
Dugo razdoblje čekanja na zdravstvene usluge						+	

	Regija Emilia- Romagna	AR Vojvodina, Srbija	Regionalno vijeće Lezhe	Goriška – Slovenija	Caritas Albanija	Hrvatska	Crna Gora
Nedostatak palijativne skrbi						+	

7. Prilozi

7.1. Lokalna SWOT analiza

SNAGE	SLABOSTI
<p data-bbox="147 395 241 427">Usluge</p> <ul data-bbox="203 432 1084 751" style="list-style-type: none">• Obuhvatna socijalna skrb- pristupačna• Institucionalna skrb- domovi , subvencionirane cijene; korektivne mjere za korupciju• Zdravstvena skrb „dobra“ prava• Mirovinski sustav- velika pokrivenost• Subvencije grada - prijevoz, dodatak na mirovinu, stanovanje, pučka kuhinja i drugi oblici• Izvaninstitucionalne usluge za starije- razvijene• Privatni sektor- razvijen (uključujući socijalno- zdravstveno, transport) <p data-bbox="147 794 309 826">Zagovaranje</p> <ul data-bbox="203 831 1061 1070" style="list-style-type: none">• Kontinuitet u planiranju na razini Grada (socijalni programi) i dr.• Sveučilište- znanost na svim područjima dosta dobro razvijena• OCD pokretači inicijativa i nositelji zagovaranja, uključuju volontere, međugeneracijska solidarnost• Javnost- pozitivna slika u medijima- izvaninstitucionalna skrb, negativna o institucionalnoj• Politička stranka umirovljenika <p data-bbox="147 1114 309 1145">Financiranje</p> <ul data-bbox="203 1150 1039 1294" style="list-style-type: none">• Iskustvo u predpristupnim fondovima• Financiranje lokalnih programa (3 godine od strane Min. Socijalne politike i mladih)• Ugovaranje usluga Grada (OCD, ustanove, privatni sektor)	<p data-bbox="1106 395 1200 427">Usluge</p> <ul data-bbox="1167 432 2069 1390" style="list-style-type: none">• nedostatak centralizirane baze informacija o uslugama• negativan stav o smještaju starijih članova obitelji u dom za starije, nedovoljno informacija o domovima za starije (skup oglasni prostor u medijima)• pojava korupcije, disbalans u državnim domovima (subvencija smještaja "bogatih")• prednost grada- centar; na periferiji grada su teže dostupne socijalne usluge, zdravstvene zadovoljavajuće)• kriteriji za subvenciju prijevoza ne postoje• svi kapaciteti nisu dostatni• slaba kvaliteta udomiteljskih obitelji- zloupotreba zbog nedostatka kontrole• gubitak dopunskog osiguranja zbog subvencija zdravstvene zaštite• nemoćne osobe su socijalno isključene jer nemaju specijalizirane prava/usluge - rizik od siromaštva povećan (ne mogu koristiti subvencije transporta ili pučke kuhinje)• zdravstvo nije orijentirano na starenje već na kronične bolesti• nedostaje preventiva• nedostaju društveni centri- prostori za organiziranje sadržaja za starije osobe• usluge za dementne osobe nisu specijalizirane- nije uređena propisima• kompliciranje administrativne procedure- starije osobe je teško razumiju• nedostatne usluge pravne zaštite- ugroženost ljudskih prava- starije osobe često su meta iskorištavanja, prevare• dugo se čeka na specijalističke zdravstvene preglede/usluge• nedostatni smještajni kapaciteti

	<p>Koordinacija</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostaje servis koji povezuje sve resurse za starije • nedostaje koordinacije i međuresorne suradnje • nedostaje statistike i istraživanja • nedovoljno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću razjedinjenost na političkoj sceni (više stranaka umirovljenika) • slaba međusektorska suradnja na razini OCD- Grad Split • negativna slika u javnosti o starijima- nedovoljno senzibilizirana javnost <p>Resursi</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostaje financiranje izvan institucionalnih usluga • javni sektor ne funkcionira projektno- potrebna je reorganizacija • teška dostupnost gradskih prostora • nema dovoljno kvalitetnih volonterskih programa • nedostaje međugeneracijske solidarnosti
<p>MOGUĆNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promjena vlasti na lokalnoj razini • Europski socijalni fond • Ulazak u EU (zakoni, nove teme, standardi) • Mogućnost umrežavanja i partnerske suradnje • Edukacija, razvoj školstva (u posljednjih godinu dana) • Sve više izvaninstitucionalnih usluga • Javno-privatno partnerstvo • Reorganizacija sustava soc. skrbi • Gospodarski oporavak • Stručni kadar u različitim strukturama veliki potencijal, za širenje iskustva u zemljama regije • Model društvenog poduzetništva 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • starenje stanovništva- pritisak na sustav • raslojavanje društva; smanjenje utjecaja obitelji u društvu • problem starijih osoba nije prioritet u nacionalnim politikama • često su lokalne samouprave neučinkovite u rješavanju pitanja starijih • gubitak entuzijazma zbog neredovitog financiranja projekata, programa i usluga (oscilacija- motivacija) • diskontinuitet programa prilikom promjene vlasti • česte izmjene zakonske regulative • neiskorištenost EU fondova; nedovoljna pripremljenost za strukturne fondove; nedovoljni kapaciteti za kvalitetne projekte • korupcija • pozicija privatnika nepovoljna (posebno žena poduzetnica) • nema dovoljno edukacija, praćenja, nadzora i podrške